

Η οπτική της κοινωνικοψυχολογικής
ανάλυσης λόγου στην έρευνα της
σχολικής τάξης: Η κατασκευή κοινής
γνώσης

Η διδασκαλία και η μάθηση ως κοινωνική διαδικασία γνώσης στο πεδίο του λόγου

- Edwards & Mercer (1987) *Common knowledge: The development of understanding.*
- Mercer (1998/2000) *Η συγκρότηση της γνώσης: Γλωσσική αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευτικών και εκπαιδευόμενων.*

Η ποιοτική έρευνα της σχολικής τάξης στις κοινωνικές επιστήμες

- Εθνογραφία της σχολικής τάξης (κοινωνιολογική): μοτίβα κοινωνικής αλληλεπίδρασης
Bellack et al. (1966) *The language of the classroom*.
Jackson (1968) *Life in classrooms*.
Delamont (1976) *Interaction in the classroom*.
Mehan (1979) *Learning lessons: Social organization in the classroom*.
- Η ανάλυση της γλώσσας/λόγου στη σχολική τάξη (γλωσσολογική): Γλωσσικά μοτίβα (π.χ. Initiation/Question) – Response/Reply - Follow-up/Evaluation)
Sinclair & Coulthard (1975) *Towards an analysis of discourse: The English used by teachers and pupils*.
Cazden (1988) *Classroom discourse: The language of teaching and learning*.

Η έρευνα των Edwards & Mercer (1987) *Common knowledge: The development of understanding 1*

Η «στροφή στον λόγο» στην Κοινωνική
Ψυχολογία

- Billig (1987) *Arguing and thinking: A rhetorical approach to social psychology.*
- Billig et al (1988) *Ideological dilemmas: A social psychology of everyday thinking.*
- Potter & Wetherell (1987) *Discourse and social psychology: Beyond attitudes and behaviour.*

Η έρευνα των Edwards & Mercer (1987) *Common knowledge: The development of understanding 2*

- Η μελέτη της διδασκαλίας και της μάθησης ως κοινωνικής διαδικασίας γνώσης που κατασκευάζεται στον λόγο της σχολικής τάξης
- Κριτική στον **ατομοκεντρισμό** και τον **γνωστικισμό** της παραδοσιακής αναπτυξιακής ψυχολογίας
- Η **γνώση** κατασκευάζεται συλλογικά (δημόσια) καθώς μιλούν μεταξύ τους εκπαιδευτικοί και μαθητές/τριες
- Η **ανάπτυξη του νου** και η **κατάκτηση της γνώσης** κατασκευάζονται κοινωνικά (δημόσια) καθώς μιλούν μεταξύ τους εκπαιδευτικοί και μαθητές/τριες
- Σύνδεση του λόγου της σχολικής τάξης (**μικρο-επίπεδο**) με τη θεσμοθετημένη όψη (πολιτισμική και ιδεολογική) της εκπαίδευσης (προγράμματα σπουδών/εκπαιδευτική πολιτική) (**μακρο-επίπεδο**)

Συνάφεια της έρευνας των Edwards & Mercer (1987) με την ποιοτική έρευνα της προσχολικής τάξης 1

- Bateman (2015) *Conversation analysis and early childhood education: The co-production of knowledge and relationships.*
- Bateman & Church (2017) *Children's knowledge-in-interaction: Studies in conversation analysis.*
- Bateman & Church (2022) *A handbook of interaction in early childhood education.*
- Butler (2008) *Talk and social interaction in the playground.*

Συνάφεια της έρευνας των Edwards & Mercer (1987) με την ποιοτική έρευνα της προσχολικής τάξης 2

- Μπουτζαρέλου (2023) *Η συνομιλιακή διόρθωση στο ελληνικό νηπιαγωγείο: Μια μελέτη της αυτοδιόρθωσης των παιδιών. Διδακτορικό.*
- Ποιμενίδου (2008) *Ο παιδαγωγικός λόγος στο νηπιαγωγείο: Μελέτη των αποκλίσεων στην οργάνωση των κειμενικών ειδών και τη συγκρότηση του νοήματος στο νηπιαγωγείο. Διδακτορικό.*
- Τσίγκρα (2003) *Φίλοι και μαθητές στο νηπιαγωγείο. Πρακτικές και διαδικασίες συγκρότησης: Μια εθνογραφική έρευνα. Διδακτορικό.*

Πρακτικές συνεπαγωγές για τους/τις εκπαιδευτικούς

- Γλωσσική/επικοινωνιακή επίγνωση στη διδασκαλία (π.χ. γλωσσικά μοτίβα)
- Κοινωνική επίγνωση στη διδασκαλία (π.χ. ασυμμετρίες στη συμμετοχή και οι συνέπειές τους)
- Church & Bateman (2020) Conversation analytic role-play method (CARM) for early childhood teacher education. *Teacher Development*, 24(5), 652-668.